

BNS propune amendamente la proiectul de OUG privind implementarea Instrumentului SAFE

Blocul National Sindical (BNS) propune amendarea proiectului de ordonanta de urgenta privind implementarea Instrumentului SAFE, prin reconfigurarea rolului Agentiei Române de Cooperare Tehnologica si Industriala pentru Securitate si Aparare (ARCTIS), si imbunatatirea cadrului de evaluare a ofertelor în cadrul achizitiilor din domeniul apararii.

În acest sens, BNS a transmis, vineri, catre prim-ministrul Ilie Bolojan, catre Guvern, Ministerul Finantelor, Ministerul Apararii Nationale, Ministerul Economiei, Digitalizarii, Antreprenoriatului si Turismului, Comisia pentru aparare din Camerei Deputatilor si Senat, precum si Birourilor permanente ale Parlamentului un set de propuneri de amendamente la proiectul de ordonanta de urgenta de modificare a modificarea si completarea O.U.G. nr. 62/2025 privind implementarea Instrumentului SAFE.

Confederatia sindicala considera ca, în forma actuala a ordonantei, exista riscul diminuarii rolului ARCTIS în procesul de analiza a contractelor, ceea ce poate conduce la o slabire a capacitatii statului de a asigura o integrare a intereselor industriale nationale în cadrul achizitiilor de aparare.

În context, BNS propune efectuarea unei analize pentru contractele de achizitie publica a caror valoare estimata depaseste pragul valoric reprezentând echivalentul a 10 milioane euro, fara TVA. Conform sindicalistilor, ar trebui exceptate de la procesul de analiza contractele atribuite în baza unor proceduri derulate de catre agentii/structuri din cadrul NATO sau al Uniunii Europene.

BNS considera ca aceasta formulare are meritul de a restabili acel echilibru necesar între nevoia de celeritate în achizitiile din domeniul apararii si necesitatea mentinerii unui mecanism de analiza strategica la nivel national, prin intermediul ARCTIS.

"Mai mult, introducerea exceptiilor propuse reflecta realitatile operationale ale cooperarii internationale în domeniul apararii, fiind în concordanta cu practicile europene si euroatlantice, fara a afecta interesele industriale nationale în cazurile în care acestea pot fi valorificate", se precizeaza în propunerile formulate.

De asemenea, BNS propune ca, în cazul în care au fost identificati mai multi potentiali furnizori ai unui produs care îndeplinesc cerintele operationale sau similare si cerintele de cooperare, Grupul de lucru care analizeaza raspunsurile primite, întocmeste pentru fiecare proiect un clasament descrescator, realizat pe baza criteriului "oferta cea mai avantajoasa din punct de vedere economic", determinata prin evaluarea raportului calitate-cost pe durata ciclului de viata.

În opinia sindicalistilor, evaluarea trebuie sa se realizeze pe baza urmatorilor factori si ponderi: valoarea produsului - 85%, determinata prin analiza: performantelor si caracteristicilor operationale, suportului logistic si securitatii aprovizionarii, gradului de conformitate cu cerintele tehnice; costul total de operare pe durata ciclului de viata, care include pretul initial, costurile de operare, costurile de întretinere si reparare, costurile de instruire; oferta de cooperare industrială - 15%.

Evaluarea ofertelor se realizeaza prin raportarea valorii produsului la costul total de operare, în vederea identificarii solutiei care asigura cea mai buna valoare pe durata ciclului de viata, mai arata BNS.

"Propunerea urmareste trecerea de la criteriul limitativ al pretului la principiul 'ofertei celei mai avantajoase din

punct de vedere economic', în acord cu specificul achizițiilor din domeniul apărării. Evaluarea pe baza performanței și a costului total pe durata ciclului de viață permite identificarea soluțiilor care oferă cea mai bună valoare pentru forțele armate, evitând opțiuni aparent mai ieftine, dar ineficiente pe termen lung", subliniază sindicalistii de la BNS.

Acesta adaugă că includerea componentei de cooperare industrială contribuie la integrarea industriei românești în Baza Industrială și Tehnologică Europeană de Apărare, susținând utilizarea eficientă a resurselor financiare și umane la nivelul statelor membre.

"Ambele propuneri urmăresc asigurarea unui echilibru între eficiența utilizării fondurilor publice, necesitățile operaționale ale forțelor armate și obiectivul strategic de integrare a industriei românești în ecosistemul european de apărare", menționează BNS.

Confederația își exprimă disponibilitatea de a participa la orice discuții tehnice suplimentare pe marginea propunerilor făcute și de a contribui la fundamentarea unor soluții legislative solide, în acord cu interesele economice și sociale ale României.

Guvernul a aprobat, joi, ordonanța de urgență referitoare la programul de apărare SAFE, prevederile vizând crearea condițiilor ca România să poată semna contractele de achiziții până la termenul limită de 30 mai 2026, fără blocaje administrative sau bugetare.

În acest sens, Ministerul Finanțelor primește atribuții extinse privind gestionarea financiară a programului SAFE.

De asemenea, prin actul normativ se introduce instrumentul "acordului de cooperare", care reglementează "obligatiile industriale de cooperare economică, iar receptia produselor este condiționată de îndeplinirea acestor obligații, certificate înainte de livrare".

Actul normativ introduce și o serie de modificări referitoare la implementarea PNRR în România. Astfel, se introduce posibilitatea prelungirii duratei contractelor, deciziilor și ordinelor de finanțare până la 31 august 2026, printr-un mecanism simplificat de notificare.

România va beneficia de 16,68 miliarde de euro finanțare prin mecanismul european Security Action for Europe (SAFE), potrivit alocărilor anunțate de Comisia Europeană pentru statele membre. Este a doua alocare ca ordin de mărime stabilită de Comisie. Participarea la programul SAFE are trei componente: apărare, bugetară și de infrastructură. Instrumentul SAFE este un mecanism financiar temporar al Uniunii Europene, cu un buget de 150 de miliarde de euro, sub formă de împrumuturi cu dobândă redusă, pentru care unele state membre, inclusiv România, și-au exprimat interesul.